

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT NAUKI, OŚWIATY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

KNO.410.6.2.2024

Pan
Wojciech Król
Przewodniczący
Rady Mediów Narodowych
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/096 – Realizacja zadań przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz Radę Mediów Narodowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Rada Mediów Narodowych ¹ , ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Król, Przewodniczący Rady Mediów Narodowych, od dnia 12 grudnia 2024 r. Poprzednio, od dnia 1 sierpnia 2016 r. do dnia 11 października 2024 r., Przewodniczącym Rady był Krzysztof Czabański ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Powoływanie oraz odwoływanie członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji. 2. Powoływanie oraz odwoływanie członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji. 3. Powoływanie oraz odwoływanie członków rad programowych publicznej radiofonii i telewizji. 4. Realizacja pozostałych ustawowych zadań.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2024 (I półrocze)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	1. Piotr Prokopczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KNO/64/2024 z dnia 8 listopada 2024 r. 2. Marcel Knyżewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/65/2024 z dnia 8 listopada 2024 r. 3. Mateusz Seroka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/66/2024 z dnia 8 listopada 2024 r. 4. Agnieszka Łyszcz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/72/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Rada lub RMN.

² W dniu 11 października 2024 r. Sejm RP odwołał Krzysztofa Czabańskiego ze składu Rady. W dniu 5 grudnia 2024 r. Sejm RP powołał na członka RMN Wojciecha Króla, który na posiedzeniu Rady w dniu 12 grudnia 2024 r. został wybrany na jej Przewodniczącym.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą – tj. w latach 2016-2024 (I półrocze) – RMN realizowała zadania określone w ustawie z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych⁵, ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji⁶ oraz ustawie z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej⁷.

W badanym okresie Rada powoływała i odwoływała członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej S.A.⁸, jednakże nie ustaliła szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków zarządów ww. spółek oraz ich powoływania, co NIK ocenia jako nierzetelne. Rada, powołując członków zarządów, w związku z art. 27 ust. 3 ustawy o RTV, sprawdzała spełnianie przez kandydatów do zarządów wymagań określonych w art. 27 ust. 4 ww. ustawy jedynie poprzez pozyskiwanie życiorysu oraz oświadczenia kandydata, w tym m.in. w zakresie niekaralności. Ponadto Rada dopuściła do drugiego etapu konkursu na Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej S.A.⁹ osobę niespełniającą wymagań określonych w art. 27 ust. 4 ww. ustawy, a także określiła liczbę członków zarządu TVP S.A. na cztery osoby oraz powołała czwartego członka zarządu tej spółki, mimo że zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu TVP S.A. Zarząd Spółki liczy od 1 do 3 osób.

RMN powoływała oraz odwoływała członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A.¹⁰, przy czym również w tym zakresie nie ustaliła szczegółowych zasad oraz procedur zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków rad nadzorczych, jak również nie żądała od kandydatów na członków rad nadzorczych udokumentowania spełniania przez nich wymogów określonych w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹¹, co NIK ocenia jako nierzetelne. Rada podejmowała działania w celu zapewnienia funkcjonowania rad nadzorczych w pełnych składach osobowych.

Rada powoływała rady programowe spółek medialnych w składach piętnastoosobowych na czteroletnią kadencję, a także podejmowała działania na rzecz zapewnienia ich funkcjonowania w pełnych składach osobowych.

RMN podjęła 22 uchwały dotyczące wyrażenia zgody na powołanie przez Zarząd TVP S.A. dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A. Jednakże NIK wskazuje, że b. Przewodniczący Rady zwołał 13 posiedzeń Rady w terminie powyżej 60 dni od daty pisma Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego, w tym pięciu posiedzeń w terminie powyżej 100 dni, co – w ocenie NIK – było działaniem nierzetelnym. Ponadto w okresie objętym kontrolą Rada podjęła uchwały dotyczące określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP w programach ogólnokrajowych oraz uchwały dotyczące wnioskowania do walnego zgromadzenia o zmianę statutów spółek medialnych, a także wyrażania zgody na zmiany statutów proponowane przez walne zgromadzenie.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 692, dalej: ustawa o RMN.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1722, ze zm., dalej: ustawa o RTV.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1595, dalej: ustawa o PAP.

⁸ Dalej: PAP S.A.

⁹ Dalej: TVP S.A.

¹⁰ Dalej również: spółki medialne.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.

Ponadto Przewodniczący RMN, zwołując posiedzenia Rady w terminie krótszym niż 7 dni, co nie naruszało postanowień regulaminu RMN, ograniczał możliwość właściwego przygotowania się przez członków Rady do posiedzeń, na których rozpatrywano zmiany w składach zarządów i rad nadzorczych oraz zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., co NIK uznaje za nierzetelne.

III. Sprawy organizacyjne

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2016-2024 (I półrocze) RMN realizowała swoje zadania w ramach dwóch kadencji w następującym składzie:

1) w I kadencji (od 22 lipca 2016 r. do 22 lipca 2022 r.): Krzysztof Czabański, Joanna Lichocka, Elżbieta Kruk (członkowie Rady wybrani w dniu 22 lipca 2016 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej) oraz Juliusz Braun i Grzegorz Podżorny (członkowie Rady powołani w dniu 26 lipca 2016 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej);

W związku ze złożoną w dniu 10 sierpnia 2020 r. rezygnacją Grzegorza Podżornego, w dniu 10 grudnia 2020 r. Prezydent RP powołał na członka Rady Roberta Kwiatkowskiego.

Na pierwszym posiedzeniu Rady, w dniu 1 sierpnia 2016 r., na przewodniczącego Rady wybrano Krzysztofa Czabańskiego.

2) w II kadencji (od 22 lipca 2022 r.): Krzysztof Czabański, Joanna Lichocka, Piotr Babinetz (członkowie Rady wybrani w dniu 23 lipca 2022 r. przez Sejm RP) oraz Marek Rutka (członek Rady powołany w dniu 27 lipca 2022 r. przez Prezydenta RP) i Robert Kwiatkowski (członek Rady pełniący dalej swoją funkcję w związku z powołaniem go w dniu 10 grudnia 2020 r. przez Prezydenta RP).

Na pierwszym posiedzeniu Rady, w dniu 4 sierpnia 2022 r., na przewodniczącego Rady wybrano Krzysztofa Czabańskiego.

W dniu 11 października 2024 r. Sejm RP odwołał Krzysztofa Czabańskiego ze składu Rady¹².

W dniu 5 grudnia 2024 r. Sejm RP powołał na członka RMN Wojciecha Króla, który na posiedzeniu Rady w dniu 12 grudnia 2024 r. został wybrany na jej Przewodniczącego.

(akta kontroli str. 6-42)

2. W latach 2016-2024 (I półrocze) tryb pracy i organizację RMN określał Regulamin Rady Mediów Narodowych, przyjęty uchwałą nr 3/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. Powyższy regulamin był dziewięciokrotnie zmieniany. Wprowadzone zmiany dotyczyły następujących kwestii:

- zmniejszono liczbę osób składających podpisy na uchwale Rady; przed zmianą podpisy składali wszyscy Członkowie Rady biorący udział w posiedzeniu, po zmianie – wymagany jest podpis Przewodniczącego Rady (uchwała nr 94/2017 RMN z dnia 26 lipca 2017 r.);
- usunięto ust. 4 w § 8 dotyczący otrzymywania przez Członków Rady materiałów będących przedmiotem obrad, z wyłączeniem porządku obrad, za pośrednictwem przesyłki kurierskiej, listem poleconym, faxem lub pocztą elektroniczną (uchwała nr 114/2018 RMN z dnia 27 lutego 2018 r.);

¹² Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 października 2024 r. w sprawie odwołania członka Rady Mediów Narodowych (M.P. z 2024 r. poz. 875).

- dodano ust. 1a w § 8 dotyczący możliwości prowadzenia posiedzeń Rady z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumienia się na odległość (uchwała nr 302/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- wprowadzono terminy zawiadamiania Członków RMN o posiedzeniach, które muszą zostać zachowane do zwołania posiedzenia; ponadto do zwołania posiedzenia Rady wymagane jest pisemne zawiadomienie wszystkich Członków na co najmniej 7 dni przed proponowanym posiedzeniem Rady, z ważnych powodów posiedzenie może być zwołane 48 godzin przed planowanym terminem posiedzenia, posiedzenie Rady z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość może być zwołane co najmniej 24 godziny przed planowanym terminem posiedzenia, zawiadomienia o posiedzeniu mogą być przesyłane z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (uchwała nr 303/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- dodano ust. 4 w § 8 dotyczący zobowiązania Przewodniczącego do uwzględnienia w proponowanym porządku obrad posiedzenia Rady propozycji zgłoszonej na wniosek co najmniej dwóch Członków Rady oraz terminu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku na wprowadzenie propozycji do proponowanego porządku obrad (uchwała nr 304/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- dodano informację, że każdemu z Członków Rady przysługuje prawo zabrania głosu w każdym punkcie porządku obrad oraz, że zakończenie dyskusji możliwe jest po wyczerpaniu zgłoszeń Członków Rady (uchwała nr 305/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- zmieniono termin na oddanie głosu w głosowaniu korespondencyjnym: Członkowie Rady w terminie 24 godzin (wcześniej 2 dni) oddają swój głos w formie wiadomości zwrotnej, w terminie 24 godzin (wcześniej 1 dzień) Sekretariat Rady potwierdza telefonicznie oddanie głosu przez każdego z Członków Rady (uchwała nr 306/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- zmieniono ust. 5 w § 13 dotyczący zatwierdzania protokołu, który podpisuje Przewodniczący Rady oraz protokolant, zamiast członków obecnych na posiedzeniu i protokolanta (uchwała nr 307/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.);
- uchylono ust. 6 w § 13 dotyczący przyjęcia przez nieobecnych Członków Rady na najbliższym posiedzeniu Rady do wiadomości i stosowania podjętych uchwał, potwierdzając to podpisem na protokole (uchwała nr 308/2021 RMN z dnia 16 lutego 2021 r.).

(akta kontroli str. 43-115)

3. W latach 2016-2024 (I półrocze), w związku z art. 15 ust. 1 ustawy o RMN, obsługę administracyjno-organizacyjną Rady zapewniała Kancelaria Sejmu RP.

Do obsługi administracyjno-organizacyjnej Rady były zatrudnione¹³ trzy osoby na stanowiskach: specjaliści ds. Rady Mediów Narodowych oraz referenta ds. Rady Mediów Narodowych (dwie osoby) – Sekretariat Rady.

Obsługa doradczo-prawna oraz ekspercka na rzecz RMN była realizowana na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych przez Kancelarię Sejmu RP.

(akta kontroli str. 116-126)

¹³ Według stanu na dzień 28 listopada 2024 r.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Powoływanie oraz odwoływanie członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o RMN Rada jest organem właściwym w sprawach powoływania i odwoływania składów osobowych organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej oraz w innych sprawach określonych w ustawie .

Na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy o RTV Rada powołuje i odwołuje członków zarządu, w tym prezesa zarządu, spółek publicznej radiofonii i telewizji. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o RTV członków zarządu powołuje się spośród osób posiadających kompetencje w dziedzinie radiofonii i telewizji oraz nieskazanym prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o PAP Rada powołuje i odwołuje członków zarządu, w tym prezesa zarządu tej spółki.

W latach 2016-2024 (I półrocze) RMN podjęła łącznie 77 uchwał dotyczących powołania lub odwołania członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A.¹⁵, w tym w I kadencji – 68 uchwał, a w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – dziewięć uchwał.

W odniesieniu do poszczególnych spółek Rada podjęła:

- 17 uchwał dotyczących członków zarządu TVP S.A. (13 uchwał w I kadencji i cztery uchwały w II kadencji),
- 13 uchwał dotyczących członków zarządu Polskiego Radia S.A. (13 uchwał w I kadencji),
- dziewięć uchwał dotyczących zarządu PAP S.A. (osiem uchwał w I kadencji i jedna uchwała w II kadencji).

Pozostałe uchwały dotyczyły spółek radiofonii regionalnych Polskiego Radia, w tym w I kadencji Rada podjęła uchwały dotyczące członków zarządów 16 spółek, a w II kadencji – dwóch spółek.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 19 uchwał w sprawie określenia liczby członków zarządów spółek medialnych. Dotyczyły one TVP S.A., Polskiego Radia S.A., PAP S.A., Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Koszalinie „Radio Koszalin” S.A.¹⁶ oraz Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Szczecinie „Polskie Radio Szczecin” S.A.¹⁷.

Składy osobowe i liczba członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. były zmienne.

W latach 2016-2024 (I półrocze) wystąpiło 10 przypadków powołania na członków zarządów spółek radiofonii i telewizji tej samej osoby na dwie kolejne kadencje. Dotyczyło to następujących spółek: TVP S.A., Polskie Radio S.A. oraz ośmiu spółek regionalnej radiofonii.

¹⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁵ W tym: 49 uchwał dotyczyło powołania członka zarządu (43 w I kadencji oraz sześć w II kadencji), 28 uchwał dotyczyło odwołania członka zarządu (25 w I kadencji oraz trzy w II kadencji).

¹⁶ Dalej: Radio Koszalin S.A.

¹⁷ Dalej: Radio Szczecin S.A.

W TVP S.A. liczba członków zarządu wynosiła od jednej do czterech osób; w Polskim Radiu S.A. oraz PAP S.A. – od jednej do dwóch osób; w odniesieniu do Radia Koszalin S.A. oraz Radia Szczecin S.A. RMN ustaliła jednoosobowe zarządy. W latach 2016-2024 (I półrocze) kandydatów na członków zarządów spółek medialnych zgłaszali członkowie Rady. W okresie tym poszczególni członkowie zgłosili łącznie 56 kandydatów na członków zarządów powyższych spółek, w tym:

- Krzysztof Czabański (Przewodniczący Rady) – 46 zgłoszeń,
- Juliusz Braun – cztery zgłoszenia,
- Grzegorz Podżorny – cztery zgłoszenia,
- Joanna Lichocka – dwa zgłoszenia.

(akta kontroli str. 127-145, 1881-1902)

2. Szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto sposób powołania członków zarządów: TVP S.A., Polskiego Radia S.A., Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Warszawie „Radio dla Ciebie” S.A.¹⁸ oraz Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni we Wrocławiu „Radio Wrocław” S.A.¹⁹.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 37 uchwał w ww. zakresie.

Rada, powołując członków zarządów powyższych spółek, w związku z art. 27 ust. 3 ustawy o RTV, sprawdzała spełnianie przez kandydatów do zarządów wymagań określonych w art. 27 ust. 4 ww. ustawy poprzez pozyskiwanie życiorysu oraz oświadczenia kandydata na członka zarządu spółki.

W oświadczeniu tym kandydaci wskazywali m.in., że:

- posiadają wyższe wykształcenie,
- posiadają co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę, lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek,
- posiadają co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek,
- nie pełnią funkcji w organach innych podmiotów,
- nie podlegają zakazom, ani ograniczeniom wynikającym z przepisów prawa, w szczególności z art. 22 pkt 1 i 2 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, ani ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne²⁰,
- nie byli karani za popełnienie przestępstwa, ani przestępstwa skarbowego;
- nie są przeciwko nim prowadzone postępowania karne, ani postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe,
- nie zostały na nich nałożone sankcje administracyjne, ani na inne podmioty w związku z zakresem ich odpowiedzialności.

Kandydaci na członków zarządów nie przedstawiali zaświadczeń o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

W latach 2016-2024 (I półrocze) RMN przeprowadziła dwa konkursy: na prezesa zarządu TVP S.A. oraz na prezesa zarządu PR S.A. Obydwa konkursy zostały ogłoszone w 2016 r.

¹⁸ Dalej: „Radio dla Ciebie” S.A.

¹⁹ Dalej: Radio Wrocław S.A.

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1090, ze zm.

Na podstawie uchwały nr 2/2016 z dnia 2 sierpnia 2016 r. Rada ogłosiła konkurs na stanowisko Prezesa Zarządu TVP S.A., którego rozstrzygnięcie miało nastąpić nie później niż do dnia 15 października 2016 r. Następnie, uchwałą nr 4/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r., Rada przyjęła Regulamin konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu TVP S.A.

Na podstawie uchwały nr 24/2016 z dnia 29 listopada 2016 r. Rada ogłosiła konkurs na stanowisko Prezesa Zarządu Polskiego Radia S.A. Tego samego dnia, uchwałą nr 25/2016, przyjęto regulamin konkursu.

W przypadku obydwu konkursów przewidziano trzy etapy: I – obejmujący ocenę formalną zgłoszeń; II – obejmujący ocenę merytoryczną zgłoszeń; III – obejmujący rozmowę kwalifikacyjną z kandydatami wyłonionymi przez Radę. Jednocześnie kandydaci w konkursach musieli spełniać następujące kryteria:

- posiadać wyższe wykształcenie,
- posiadać kompetencje w radiofonii lub telewizji,
- korzystać z pełni praw publicznych,
- posiadać pełną zdolność do czynności prawnych,
- nie podlegać określonym w przepisach prawa lub w umowie ograniczeniom lub zakazom pełnienia funkcji członka zarządu w spółkach prawa handlowego lub odpowiednio w TVP S.A./Polskie Radio S.A.,
- nie być osobą skazaną prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Ponadto zgodnie z regulaminami powyższych konkursów do zgłoszeń należało dołączyć: oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w konkursie, życiorys (CV), list motywacyjny oraz opracowanie pisemne na temat planowanej przez kandydata koncepcji struktury organizacyjnej, zatrudnienia i gospodarki finansowej odpowiednio TVP S.A./Polskie Radio S.A. oraz realizacji misji publicznej odpowiednio przez TVP S.A./Polskie Radio S.A. w latach 2017-2020 przy założeniu, że wpływy z abonamentu będą wyższe o 10% niż w 2016 r., a także przy założeniu, że będą na takim samym poziomie; kopie dyplomów ukończenia studiów wyższych, kursów i szkoleń, informacje o otrzymanych nagrodach, wyróżnieniach lub publikacjach, kopie świadectw pracy lub stosownych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków dotyczących kompetencji w radiofonii lub telewizji oraz stosowne oświadczenia, w tym o korzystaniu z pełni praw publicznych i posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych, o niepodleganiu ograniczeniom lub zakazom pełnienia funkcji członka zarządu, o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, informacje o złożeniu oświadczenia lustracyjnego na podstawie art. 7 w związku z art. 4 pkt 19 i art. 8 pkt 18 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów²¹.

Kandydaci nie przedkładali zaświadczeń o niekaralności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Regulaminy dotyczące obydwu konkursów zakładały, że ich przebieg jest jawny, jednakże na wniosek kandydata Rada mogła wyłączyć jawność rozmowy kwalifikacyjnej w części dotyczącej tajemnicy spółki (przedsiębiorstwa). Ponadto przebieg rozmów kwalifikacyjnych mógł być obserwowany przez dziennikarzy akredytowanych przez Radę.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1632, ze zm.

RMN, w przypadku konkursu na prezesa zarządu TVP S.A., uchwałą nr 6/2016 z dnia 21 września 2016 r., wskazała 18 osób dopuszczonych do drugiego etapu postępowania – w tym jednego kandydata, który nie spełniał wymagań przewidzianych regulaminem konkursu. Uchwałą nr 7/2016 z dnia 21 września 2016 r. RMN wskazała czterech kandydatów dopuszczonych do trzeciego etapu konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu TVP S.A. Uchwałą nr 19/2016 z dnia 12 października 2016 r. RMN powołała na Prezesa Zarządu TVP S.A. Jacka Kurskiego, na okres 4-letniej kadencji.

W związku z konkursem na prezesa Zarządu Polskiego Radio S.A. wpłynęło siedem zgłoszeń, które otworzono na posiedzeniu RMN w dniu 19 stycznia 2017 r. Na tym samym posiedzeniu zakwalifikowano wszystkich kandydatów do drugiego etapu konkursu (uchwała nr 29/2017), a następnie do trzeciego etapu dopuszczono sześć osób (uchwała nr 30/2017). Uchwałą nr 63/2017 z dnia 16 lutego 2017 r. powołano Barbarę Stanisławczyk-Żyłę na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki Polskie Radio S.A. na okres 4-letniej kadencji.

(akta kontroli str. 146-309, 3383-3392, 3708-3718)

3. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 16 uchwał dotyczących odwołania członków zarządów spółek przed upływem ich kadencji, w tym w I kadencji – 13 uchwał oraz w II kadencji – trzy uchwały.

Powyższe uchwały były podejmowane na wniosek członków Rady, w tym sześć na wniosek Przewodniczącego RMN oraz trzy na wniosek pozostałych członków RMN; w trzech przypadkach wynikało to z rezygnacji członków zarządów, a w pozostałych – było to podyktowane treścią uchwał rad nadzorczych spółek.

Szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto sposób odwołania członków zarządów: Telewizji Polskiej S.A., Polskiego Radia S.A., „Radia dla Ciebie” S.A. oraz Radia Wrocław S.A.

W 2019 r. odwołanie członka Zarządu TVP S.A. było uzasadnione przez Przewodniczącego RMN koniecznością wzmocnienia strefy programowej Telewizji Polskiej. W przypadku odwołania Prezesa Zarządu TVP S.A. w 2022 r. sprawa ta nie była przewidziana w porządku posiedzenia RMN, a protokół z posiedzenia Rady nie zawiera uzasadnienia tej decyzji. Odwołanie prezesa Zarządu Polskiego Radia S.A. w 2018 r. było związane z wystąpieniem „konfliktu” pomiędzy prezesem zarządu a członkami rady nadzorczej, mającym wpływ na kolegalność i ład korporacyjny spółki, co wskazano w protokole z posiedzenia Rady. W 2019 r. odwołanie członka Zarządu Polskiego Radia S.A. było uzasadniane koniecznością przebudowy Polskiego Radia S.A. w związku z malejącą słuchalnością. W 2020 r. odwołanie Prezesa Zarządu Polskiego Radia S.A. było uzasadnione koniecznością zdynamizowania pracy w spółce. Odwołanie Prezesa Zarządu Radia Wrocław S.A. w 2023 r. było spowodowane skargami pracowników spółki.

Rada Mediów Narodowych w trakcie posiedzenia w dniu 5 września 2022 r. rozszerzyła na wniosek Przewodniczącego Rady punkt porządku obrad dotyczący *Informacji o najważniejszych inwestycjach planowanych w Telewizji Polskiej S.A.* o sprawy personalne w Telewizji Polskiej S.A. w wyniku czego nastąpiło odwołanie ówczesnego Prezesa Zarządu TVP S.A. i powołanie na to stanowisko innej osoby.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że „Rozszerzenie porządku obrad było zgodne z obowiązującym regulaminem (patrz par. 10, ust. 1 pkt 4 i 5 regulaminu). Decyzję o odwołaniu Prezesa TVP S.A. Rada podjęła po dyskusji i w głosowaniu jawnym zgodnie z prawem i swoimi ustawowymi uprawnieniami. Przypomnę, że przebieg tego posiedzenia RMN, podobnie jak wszystkich innych, jest zapisany w stosownym protokole”.

NIK zwraca uwagę, że powyższe działanie mogło uniemożliwić członkom Rady Mediów Narodowych przygotowanie się do omawiania zmiany na stanowisku Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej S.A.

(akta kontroli str. 310-687, 401-422, 3728-3743)

4. W latach 2016-2024 (I półrocze) Przewodniczący Rady wydał łącznie 60 zawiadomień o zwołaniu posiedzeń Rady w sprawie zarządów i rad nadzorczych oraz zmian w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. w tym w I kadencji – 49 zawiadomień, a w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – 11 zawiadomień.

Zgodnie § 8 ust. 2 Regulaminu RMN do zwołania posiedzenia Rady wymagane jest pisemne zawiadomienie wszystkich Członków Rady na co najmniej 7 dni przed proponowanym terminem posiedzenia Rady. Z ważnych powodów posiedzenie może być zwołane na 48 godzin przed planowanym terminem posiedzenia. Posiedzenie Rady z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość może być zwołane na co najmniej 24 godziny przed proponowanym terminem posiedzenia.

W przypadku 10 zawiadomień dotyczących 15 posiedzeń Rady termin posiedzenia podany w zawiadomieniu był krótszy niż siedem dni wynikający z § 8 ust. 2 Regulaminu Rady. Jednocześnie w zawiadomieniu nie wskazano przyczyny zwołania posiedzenia Rady w terminie krótszym niż siedem dni. Regulamin dopuszczał możliwość zwołania posiedzenia w krótszym niż siedem dni terminie jedynie z ważnych powodów.

Zgodnie z § 11 ust. 4-5 Regulaminu Rady, w sprawach niecierpiących zwłoki, Przewodniczący Rady może zarządzić głosowanie korespondencyjne. Głosowanie korespondencyjne odbywa się z wykorzystaniem poczty elektronicznej. Przewodniczący Rady przesyła na adresy poczty elektronicznej Członków Rady zarządzenie o głosowaniu korespondencyjnym wraz z projektem uchwały.

W latach 2016-2020, na sześć przypadków zarządzenia przez Przewodniczącego RMN głosowania korespondencyjnego w sprawach dotyczących składu zarządów oraz statutów, jedno zarządzenie (z 27 grudnia 2016 r.) zawierało uzasadnienie dla zastosowania tej formy głosowania.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że „Zawiadomienia były zgodne z regulaminem Rady, który nie przewidywał konieczności wskazania powodów zwołania posiedzenia RMN w terminie krótszym niż 7 dni”. Ponadto wskazał, że „Zarządzenia o przeprowadzeniu głosowania korespondencyjnego były zgodne z regulaminem RMN, który nie wymagał podania powodu takiego trybu głosowania”.

(akta kontroli str. 3410-3687, 3728-3743)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2016-2024 (I półrocze) RMN nie ustaliła szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów oraz ich powoływania na członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., co – w ocenie NIK – było nierzetelne.

Jedynie w 2016 r. zostały ogłoszone konkursy na prezesów zarządów TVP S.A. oraz Polskiego Radia S.A. W kolejnych latach kandydatów na członków zarządu spółek medialnych zgłaszali członkowie Rady, przy czym 46 spośród 56 kandydatów zgłosił b. Przewodniczący Rady. Spełnianie przez

kandydatów do zarządów wymagań określonych w art. 27 ust. 4 ustawy o RTV Rada sprawdzała jedynie poprzez pozyskiwanie życiorysu oraz oświadczenia kandydata, w tym m.in. w zakresie niekaralności.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że *„Wybieranie i powoływanie członków zarządu zostało określone przez ustawę o RMN oraz ustawę o radiofonii i telewizji, nie było zatem potrzeby przyjmowania specjalnego dokumentu o procedurach, gdyż byłoby to powtórzenie zapisów ustawowych. Tak zdecydowała RMN w głosowaniu nad różnymi zgłaszanymi w tym obszarze wnioskami. Warto zauważyć, że wnioski w ciałach kolegialnych, a takim była za mojej kadencji RMN, dla swojej ważności wymagają uzyskania większości w głosowaniu. Jedyną procedurą nakazaną przez ustawę o RMN był regulamin Rady i ten dokument został przez RMN uchwalony i był stosowany w działalności Rady”*. Dodatkowo Krzysztof Czabański wskazał, że *„W sprawie konkursów na stanowisko prezesa zarządu w spółkach mediów publicznych, Rada Mediów Narodowych zdecydowała, że odbędą się dwa konkursy, dotyczące największych spółek mediów publicznych, czyli TVP S.A. i Polskiego Radia S.A., w pozostałych zaś spółkach będą zgłaszani kandydaci przez członków RMN, a po ich wysłuchaniu RMN będzie podejmować kolegialnie decyzję”*.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych wyjaśnień, wskazując, że zarówno ustawa o RMN, jak i ustawa o radiofonii i telewizji nie określają szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. oraz ich powoływania. Ponadto członkowie RMN zwracali uwagę na potrzebę przeprowadzania konkursów na stanowiska prezesów zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz na konieczność wprowadzenia procedur dotyczących wyboru organów spółek medialnych²².

W związku z powyższym, zdaniem NIK, wprowadzenie szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków zarządów spółek medialnych, ich powoływania, a także wskazanie przykładowych okoliczności uzasadniających ich odwołanie²³, przyczyniłoby się do zwiększenia przejrzystości i transparentności działań Rady oraz lepszego jej funkcjonowania.

(akta kontroli str. 401-422, 567- 581, 3360, 3468-3687, 3698-3707, 3728-3743)

2. W ramach przeprowadzanego w 2016 r. konkursu na Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej S.A. Rada dopuściła do drugiego etapu osobę niespełniającą wymagań formalnych, co stanowiło naruszenie postanowień regulaminu konkursu, w którym wskazano wymagania określone w art. 27 ust. 4 ustawy o RTV.

²² M.in. uwaga dotycząca potrzeby przeprowadzenia konkursu na Prezesa Zarządu TVP S.A. zgłoszona przez Juliusza Brauna wspólnie z Grzegorzem Podgórnym na posiedzeniu Rady w dniu 7 sierpnia 2020 r. (Protokół nr 22/2020), uwaga dotycząca omówienia zasad powoływania organów spółek mediów publicznych w 2022 r. zgłoszona przez Juliusza Brauna w imieniu własnym oraz Roberta Kwiatkowskiego na posiedzeniu Rady w dniu 18 stycznia 2022 r. (Protokół nr 77/2022).

²³ Uzasadnieniem dla odwołania członków zarządów – według protokołów z posiedzeń Rady – były m.in.: „konieczność wzmocnienia strefy programowej Telewizji Polskiej”, wystąpienie „konfliktu” pomiędzy prezesem zarządu a członkami rady nadzorczej, „konieczność przebudowy Polskiego Radia w związku z malejącą słuchalnością”, „koniecznością zdynamizowania pracy w spółce”, skargi pracowników spółki. Natomiast w trakcie posiedzenia Rady w dniu 5 września 2022 r. – już po przyjęciu porządku obrad – b. Przewodniczący RMN zgłosił wniosek o rozszerzenie punktu porządku obrad, dotyczącego „Informacji o najważniejszych inwestycjach planowanych w Telewizji Polskiej S.A.”, o sprawy personalne, w wyniku czego nastąpiło odwołanie ówczesnego Prezesa Zarządu TVP S.A. i powołanie na to stanowisko innej osoby.

Jeden z kandydatów został dopuszczony do drugiego etapu konkursu, na posiedzeniu Rady w dniach 20 i 21 września 2016 r., pomimo że z treści protokołu z powyższego posiedzenia Rady wynika, że członkowie Rady posiadali wiedzę o wyroku skazującym, który dotyczył kandydata²⁴.

Zgodnie z regulaminem konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu TVP S.A., stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2016 z dnia 24 sierpnia 2016 r., osoba kandydująca na to stanowisko powinna być niekarana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że *„Rada Mediów przyjęła regulamin tego konkursu. Rada też zdecydowała o dopuszczeniu w trybie wyjątkowym jednego z kandydatów do konkursu mimo niespełnienia warunku niekaralności. Uzasadnieniem wniosku było (...) stwierdzenie, że kandydat został skazany z powodów politycznych, a RMN w tej sytuacji nie chce być ciałem, które nolens volens ze względów politycznych nie dopuszcza kandydata do konkursu. Wniosek ten został w głosowaniu przyjęty przez RMN”*.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych wyjaśnień, wskazując, że postanowienia regulaminu konkursu w tym zakresie jednoznacznie wykluczały możliwość dopuszczenia do kolejnego etapu konkursu kandydata, który nie spełniał wymogu niekaralności, zaś osoba skazana – zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o RTV – nie mogła zostać powołana na członka zarządu spółki.

(akta kontroli str. 146-309, 3728-3736)

3. Rada określiła, uchwałą nr 198/2020 z dnia 22 maja 2020 r., że zarząd spółki TVP S.A. jest czteroosobowy oraz powołała, uchwałą nr 199/2020 z dnia 22 maja 2020 r., czwartego członka zarządu tej spółki, mimo że – zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu TVP S.A. – Zarząd Spółki liczy od 1 do 3 osób.

Następnie, uchwałą nr 200/2020 z dnia 31 maja 2020 r., Rada określiła liczbę członków zarządu TVP S.A. ponownie na trzy osoby.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że *„Statut TVP był w tym zapisie sprzeczny z obowiązującą po nowelizacji ustawą o radiofonii i telewizji, która w art. 27 ust. 1, nie ograniczała liczebności zarządu, a zapisy ograniczające liczebność do 1-3 osób zniósł. RMN uznała, że obowiązuje nas wola ustawodawcy zawarta w ustawie, a nie prawo niższego rzędu, czyli statut spółki”*.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych wyjaśnień, wskazując, że zniesienie ograniczenia liczebności członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji nie było sprzeczne z określoną w statucie liczbą członków zarządu. Oznacza to, że obowiązujący statut był zgodny z ustawą o RTV, wobec czego Rada była związana postanowieniami obowiązującego statutu. Ponadto NIK wskazuje, że do kompetencji Rady – na podstawie art. 29 ust. 1b ustawy o RTV – należy wnioskowanie o zmianę statutu spółki publicznej radiofonii i telewizji²⁵. W związku z czym, w przypadku gdyby Rada uznała, mimo wskazanych powyżej okoliczności, że faktycznie zachodzą takie sprzeczności pomiędzy aktami prawnymi, Rada mogłaby wnioskować o ich wykreślenie ze statutu spółki.

(akta kontroli str. 359-360, 1897-1898, 3728-3736)

²⁴ Według argumentacji jednego z członków Rady, wyrok ten był polityczny.

²⁵ Zmiana statutu spółki następuje na wniosek lub za uprzednią zgodą Rady Mediów Narodowych.

4. Przewodniczący RMN, zwołując posiedzenia Rady w terminie krótszym niż 7 dni, co nie naruszało postanowień regulaminu RMN, ograniczał możliwość właściwego przygotowania się przez członków Rady do posiedzeń, na których rozpatrywano zmiany w składach zarządów i rad nadzorczych oraz zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., co NIK uznaje za nierzetelne.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Przewodniczący RMN zwołał 15 posiedzeń Rady, dotyczących zmian w składach osobowych organów spółek medialnych oraz w ich statutach, w terminie krótszym niż określony w § 8 ust. 2 Regulaminu Rady, nie wskazując w zawiadomieniach powodów, dla których konieczne było skrócenie terminu na przygotowanie się członków Rady do posiedzeń i/lub podjęcia uchwał. Członkowie Rady zwracali uwagę Przewodniczącemu RMN na zbyt krótki termin zawiadamiania członków Rady o zwołaniu posiedzenia wraz z porządkiem obrad i stosownymi dokumentami oraz na niewskazanie okoliczności uzasadniających skrócenie terminu na zwołanie posiedzenia²⁶.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że „Zawiadomienia były zgodne z regulaminem Rady, który nie przewidywał konieczności wskazania powodów zwołania posiedzenia RMN w terminie krótszym niż 7 dni”.

NIK zwraca uwagę, że czas pomiędzy zawiadomieniem a terminem posiedzenia powinien umożliwić właściwe przygotowanie się członkom Rady do posiedzenia, w tym zapoznanie się z projektami planowanych do omówienia dokumentów, a tym samym prawidłowe wykonywanie ustawowych zadań przez członków Rady, zwłaszcza w tak ważnych kwestiach jak zmiany w składach zarządów i rad nadzorczych oraz zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. W przypadku zbyt krótkiego czasu takie przygotowanie jest utrudnione lub niemożliwe do wykonania. Ponadto należy zauważyć, że wskazanie przez Przewodniczącego powodów zwołania posiedzenia w krótszym terminie zapewnia przejrzystość działań Rady i ogranicza możliwość instrumentalnego korzystania ze wskazanego uprawnienia.

(akta kontroli str. 3410-3687, 3728-3736)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada powoływała i odwoływała członków zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., podejmując łącznie 77 uchwał. Jednakże RMN nie ustaliła zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania kandydatów na członków zarządów spółek oraz ich powoływania, co NIK ocenia jako nierzetelne. Rada, powołując członków zarządów, w związku z art. 27 ust. 3 ustawy o RTV, sprawdzała spełnianie przez kandydatów do zarządów wymagań określonych w art. 27 ust. 4 ww. ustawy jedynie poprzez pozyskiwanie życiorysu oraz oświadczenia kandydata, w tym m.in. w zakresie niekaralności. Ponadto Rada dopuściła do drugiego etapu konkursu na Prezesa TVP S.A. osobę niespełniającą wymagań formalnych, a także określiła liczbę członków zarządu TVP S.A. na cztery osoby oraz powołała czwartego członka zarządu tej spółki, mimo że zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu TVP S.A. Zarząd Spółki liczy od 1 do 3 osób. Dodatkowo Przewodniczący RMN, zwołując posiedzenia Rady w terminie krótszym niż 7 dni, co nie naruszało postanowień regulaminu RMN, ograniczał możliwość właściwego przygotowania się przez członków Rady do posiedzeń, na których rozpatrywano zmiany w składach zarządów i rad

²⁶ M.in. uwagę dotyczącą sytuacji, w której informację o potrzebie wymiany członka rady nadzorczej posiada jedynie Przewodniczący Rady zgłosił Grzegorz Podżorny na posiedzeniu Rady w dniu 22 czerwca 2017 r. (Protokół nr 16/2017), uwagę dotyczącą braku uzasadnienia pilności terminu posiedzenia zgłosił Grzegorz Podżorny na posiedzeniu Rady w dniu 26 kwietnia 2017 r. (Protokół nr 15/2017) oraz uwagę, że członkowie Rady nie mogli się przygotować zgłosił Robert Kwiatkowski na posiedzeniu Rady w dnia 27 listopada 2023 r. (Protokół nr 15/2023).

nadzorczych oraz zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., co NIK uznaje za nierzetelne.

OBSZAR

2. Powoływanie oraz odwoływanie członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji

Opis stanu faktycznego

1. Na podstawie art. 28 ust. 1e ustawy o RTV Rada powołuje i odwołuje członków rady nadzorczej spółek publicznej radiofonii i telewizji. Zgodnie z art. 28 ust. 1f ustawy o RTV członków rady nadzorczej powołuje się spośród osób, które spełniają warunki określone w przepisach o prywatyzacji i komercjalizacji dla kandydatów do rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem. Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o PAP Rada powołuje radę nadzorczą tej spółki.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 147 uchwał w sprawie powołania oraz odwołania członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A.²⁷, w tym w I kadencji – 119 uchwał i w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – 28 uchwał.

W odniesieniu do poszczególnych spółek Rada podjęła:

- sześć uchwał dotyczących członków rady nadzorczej TVP S.A. (sześć uchwał w I kadencji),
- 11 uchwał dotyczących członków rady nadzorczej Polskiego Radia S.A. (siedem uchwał w I kadencji i cztery uchwały w II kadencji),
- 10 uchwał dotyczących członków rady nadzorczej PAP S.A. (po pięć uchwał w każdej kadencji).

Pozostałe uchwały dotyczyły spółek rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, w tym w I kadencji odnośnie 17 spółek, a w II kadencji – pięciu spółek.

Rada podejmowała uchwały o zmianach w składzie rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji przede wszystkim w związku z upłynięciem kadencji członka, rezygnacją członka oraz rekomendacjami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W jednym przypadku konieczne było powołanie nowego członka rady nadzorczej ze względu na śmierć poprzedniego członka. Kandydatury członków rad nadzorczych były omawiane na posiedzeniach RMN (w tym w formie rozmowy z kandydatem).

(akta kontroli str. 677-1015, 3393-3707)

W latach 2016-2024 (I półrocze) kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. zgłaszali członkowie Rady – łącznie 100 kandydatów, w tym:

- Krzysztof Czabański (Przewodniczący Rady) – 96 zgłoszeń (w tym siedem zgłoszeń kandydatów rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego),
- Juliusz Braun – trzy zgłoszenia,
- Robert Kwiatkowski – jedno zgłoszenie.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, działając jako walne zgromadzenie, rekomendował siedmiu kandydatów na członków rad nadzorczych czterech spółek medialnych: Polskiego Radia S.A., Radia Wrocław S.A., PAP S.A. oraz Radia Pomorza i Kujaw S.A. Wnioski ministra w tych sprawach

²⁷ W tym: 94 uchwały dotyczyły powołania członka rady nadzorczej (72 w I kadencji oraz 22 w II kadencji) oraz 53 uchwały dotyczyły odwołania członka rady nadzorczej (47 w I kadencji oraz sześć w II kadencji).

nie zawierały uzasadnienia dla wskazania konkretnych kandydatur, na co wskazywali członkowie Rady. Rada powołała na członków rad nadzorczych kandydatów zgłoszonych przez ministra większością głosów.

(akta kontroli str. 677-1015, 3393-3707)

2. Szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto sposób powołania i odwołania członków rad nadzorczych: TVP S.A., Polskiego Radia S.A., „Radia dla Ciebie” S.A. oraz Radia Wrocław S.A.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła łącznie 30 uchwał w ww. zakresie. Rada, w związku z art. 28 ust. 1 i ust. 1f ustawy o RTV, przy powoływaniu członków rad nadzorczych powyższych spółek sprawdzała spełnianie przez kandydatów do rad nadzorczych wymagań określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym poprzez pozyskiwanie życiorysu oraz oświadczenia kandydata na członka rady nadzorczej. W oświadczeniu tym kandydaci wskazywali m.in., że:

- posiadają wyższe wykształcenie,
- posiadają wymagany okres zatrudnienia,
- spełniają jeden z warunków określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 lit. a-k ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym,
- nie pełnią funkcji w organach innych podmiotów,
- nie podlegają zakazom ani ograniczeniom wynikającym w szczególności z art. 19 ust. 1 pkt 2-5 i ust. 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

W czterech przypadkach do ww. dokumentów dołączono kopie dokumentów poświadczające spełnianie przez kandydata na członka rady nadzorczej co najmniej jednego z kryteriów formalnych z art. 19 ust. 1 pkt 1 lit. a-k ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym (na podstawie badanej próby).

(akta kontroli str. 677-1015, 3393-3707, 3728-3736)

Na drugą kadencję powołano łącznie osiem osób zasiadających w radach nadzorczych ww. spółek (siedem – w I kadencji i jedną – w II kadencji). Trzy przypadki dotyczyły TVP S.A., po dwa – Polskiego Radia S.A. i „Radia dla Ciebie” S.A., a jeden – Radia Wrocław S.A.

(akta kontroli str. 792-835, 989-1017, 988-1001, 3393-3409, 3728-3743)

3. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podejmowała działania w celu zapewnienia funkcjonowania rad nadzorczych w pełnych składach osobowych. W przypadku rezygnacji członków rad nadzorczych wyżej wymienionych spółek podejmowała uchwały o powołaniu nowego członka rady nadzorczej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania stosownej informacji.

Rezygnację z zasiadania w radach nadzorczych złożyło trzech członków rad nadzorczych – dwóch w Polskim Radiu S.A. i jeden w TVP S.A. W powyższych przypadkach Rada podejmowała uchwały o powołaniu nowego członka rady nadzorczej w terminie od ośmiu do 25 dni.

Dodatkowo trzech członków rad nadzorczych Polskiego Radia S.A. oraz Radia Wrocław S.A. zakończyło zasiadanie w radach nadzorczych przed upływem kadencji. W dwóch przypadkach walne zgromadzenie (minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) wystąpiło do RMN o dokonanie zmian w składach rad nadzorczych. Natomiast w trzecim przypadku zmiana wynikała z objęcia przez przewodniczącego rady nadzorczej Polskiego Radia S.A. funkcji prezesa zarządu w tej spółce.

Kwestie dotyczące terminów zwoływania posiedzeń Rady opisano w pkt 4. na str. 13 Wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 677-1015, 3393-3707)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2016-2024 (I półrocze) RMN nie ustaliła szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. oraz ich powoływania, co – w ocenie NIK – było nierzetelne.

Kandydatów na członków rad nadzorczych spółek medialnych zgłaszali członkowie Rady, przy czym 96 spośród 100 kandydatów²⁸ zgłosił b. Przewodniczący RMN.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, nie odniósł się do powyższej kwestii²⁹.

Wojciech Król, Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że „*Rada Mediów Narodowych działa w oparciu o ustawę z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz Regulamin Rady Mediów Narodowych. Przepisy prawa nie nakazują Radzie ustanawiania odrębnych dodatkowych procedur wewnętrznych dotyczących wybierania i powoływania członków rad nadzorczych. Kwestie te reguluje częściowo ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym*”.

Nie kwestionując powyższych wyjaśnień, NIK wskazuje, że członkowie RMN zwracali uwagę na konieczność wprowadzenia szczegółowych procedur dotyczących wyboru organów spółek medialnych³⁰. Zdaniem NIK, wprowadzenie szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., ich powoływania, a także wskazanie przykładowych okoliczności, uzasadniających ich odwołanie, przyczyniłoby się do zwiększenia przejrzystości i transparentności działań Rady.

(akta kontroli str. 3737-3743)

2. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada nie żądała od kandydatów na członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji udokumentowania spełniania wymogów określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, co – w ocenie NIK – było działaniem nierzetelnym.

Weryfikując spełnianie przez kandydatów ww. wymogów, Rada ograniczała się wyłącznie do pozyskania od kandydatów życiorysów i oświadczeń o spełnianiu powyższych wymogów.

²⁸ W tym siedem zgłoszeń kandydatów rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Wnioski ministra w tych sprawach nie zawierały uzasadnienia dla wskazania konkretnych kandydatur.

²⁹ Na pytanie o treści: „Jakie były przyczyny nieustalenia wewnętrznych procedur dotyczących wybierania oraz powoływania członków zarządów oraz członków rad nadzorczych spółek medialnych, pomimo zgłaszania wniosków w tej kwestii przez członków Rady?” (pismo NIK z dnia 10 stycznia 2025 r.) Krzysztof Czabański, w piśmie z dnia 16 stycznia 2025 r., odniósł się jedynie do kwestii wybierania i powoływania członków zarządów.

³⁰ M.in. uwaga dotycząca omówienia zasad powoływania organów spółek mediów publicznych w 2022 r. zgłoszona przez Juliusza Brauna w imieniu własnym oraz Roberta Kwiatkowskiego na posiedzeniu Rady w dniu 18 stycznia 2022 r. (Protokół nr 77/2022).

Jedynie w czterech przypadkach na 17 objętych badaniami kontrolnymi Rada posiadała w dokumentacji potwierdzenie spełniania przez członków rad nadzorczych TVP S.A., PR S.A., „Radia dla Ciebie” S.A. oraz Radia Wrocław S.A. jednego z wymogów określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 lit. a-k ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. W dokumentacji brak było również innych dokumentów mogących potwierdzać weryfikację powyższych wymogów (na przykład w postaci notatek służbowych).

Zgodnie z art. 28 ust. 1f ustawy o RTV członków rad nadzorczych powołuje się spośród osób, które spełniają warunki określone w przepisach o prywatyzacji i komercjalizacji dla kandydatów do rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem. Przepisem szczegółowo regulującym tę kwestię jest art. 19 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, zgodnie z którym kandydatami wskazanymi przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa mogą być osoby posiadające pozytywną opinię Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, o której mowa w art. 24 pkt 1 ww. ustawy oraz którzy posiadają wykształcenie wyższe lub wykształcenie wyższe uzyskane za granicą uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie przepisów odrębnych, oraz posiadają co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę, lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek. Kandydaci muszą także spełniać przynajmniej jeden z wymogów określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 lit. a-k ww. ustawy.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że *„Zapisy ustawy o zarządzaniu mieniem państwowym nie miały zastosowania do spółek mediów publicznych nie tylko ze względu na lex specialis w tym obszarze. Ustawa ta bowiem zobowiązywała do zasięgania opinii Rady ds. Spółek państwowe osoby prawne oraz podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa. Rada Mediów Narodowych nie mieści się w tych kategoriach. (...) Biuro RMN i doradca Rady, będący radcą prawnym, przed rozpatrywaniem jakiegokolwiek kandydatury na posiedzeniu RMN, przeprowadzali kwerendę w obszarze informacji publicznej oraz mediach społecznościowych. Weryfikowali też składane dokumenty formalne. A o efektach swoich działań informowali członków RMN podczas posiedzenia”*.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych wyjaśnień, wskazując, że art. 28 ust. 1f ustawy o RTV dotyczący powoływania członków rad nadzorczych bezpośrednio odwołuje się do szczegółowych regulacji określonych w generalnie wskazanych przez ustawodawcę przepisach o prywatyzacji i komercjalizacji. W obowiązującym stanie prawnym są to obecnie przepisy ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, a w szczególności – art. 19 tej ustawy. W związku z powyższym zastosowany przez Radę sposób weryfikacji spełniania przez kandydatów na członków rad nadzorczych wymogów określonych w powyższej ustawie był niewłaściwy, co mogło prowadzić do powoływania osób niespełniających wymogów określonych prawem.

(akta kontroli str. 706-1015, 3383-3392, 3698-3702, 3728-3743)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada powoływała oraz odwoływała członków rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., podejmując 147 uchwał. Jednakże RMN nie ustaliła szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków rad

nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. oraz ich powoływania, jak również nie żądała od kandydatów na członków rad nadzorczych udokumentowania spełniania przez nich wymogów określonych w art. 19 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, co NIK ocenia jako nierzetelne. Rada podejmowała działania w celu zapewnienia funkcjonowania rad nadzorczych w pełnych składach osobowych.

OBSZAR

3. Powoływanie oraz odwoływanie członków rad programowych publicznej radiofonii i telewizji

Opis stanu faktycznego

1. Na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy o RTV Rada powołuje rady programowe publicznej radiofonii i telewizji. Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o PAP Rada powołuje i odwołuje członków rady programowej tej spółki.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 322 uchwały dotyczące składów rad programowych, w tym w I kadencji – 311 uchwał, a w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – 11 uchwał.

Rada powoływała rady programowe spółek medialnych w składach piętnastoosobowych na czteroletnią kadencję. W każdej z rad dziesięciu członków było przedstawicielami ugrupowań parlamentarnych, a kolejnych pięć osób, posiadających dorobek i doświadczenie w sferze kultury i mediów, wskazywały organizacje społeczne, w tym branżowe związki zawodowe. Rada w 195 przypadkach powołała na członka rady programowej spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. tę samą osobę na dwie kolejne kadencje.

(akta kontroli str. 1016-1078)

2. Szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto procedurę powołania rad programowych: TVP S.A., Oddziału Terenowego TVP S.A. w Krakowie, Polskiego Radia S.A., „Radia dla Ciebie” S.A. oraz Radia Wrocław S.A.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła łącznie 52 uchwały dotyczące powołania członków rad programowych ww. podmiotów, z czego: 47 w I kadencji oraz 5 w II kadencji.

Kandydatów na członków rad programowych ww. podmiotów rekomendowały następujące organizacje: Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich – 16 osób (siedem w I kadencji i dziewięć w II kadencji), Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” – osiem osób (po cztery w każdej kadencji), Konferencja Episkopatu Polski oraz biskupi i arcybiskupi (w tym we współpracy z innymi organizacjami społecznymi) – siedem osób (pięć w I kadencji i dwie w II kadencji), Katolickie Stowarzyszenie Dziennikarzy – cztery osoby (trzy w I kadencji i jedną w II kadencji). Swoich kandydatów rekomendowały również: Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Tygodnik Idziemy, Stowarzyszenie Odra-Niemien, Fundacja Solidarności Dziennikarskiej, Towarzystwo Miłośników Muzyki Moniuszki oraz m.in. Fundacja Country & Folk, Związek Polskich Artystów Plastyków, Związek Artystów Stoart czy Akcja Katolicka.

Rada, przy powoływaniu członków rad programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. podejmowała, w związku z art. 28a ust. 1 i ust. 2 ustawy o RTV, działania na rzecz weryfikacji spełniania wymagań przez kandydatów, którzy przedstawiali życiorysy zawierające informacje o posiadanych kompetencjach, a w przypadku przedstawicieli organizacji społecznych – załączano również pisma z rekomendacjami.

(akta kontroli str. 1016-1880, 3369-3376)

3. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podejmowała działania na rzecz zapewnienia funkcjonowania rad programowych publicznej radiofonii i telewizji w pełnych składach osobowych.

W dniu 19 stycznia 2017 r. Rada powołała Radę Programową TVP S.A. w pełnym piętnastoosobowym składzie na czteroletnią kadencję. Następnie w dniu 4 lutego 2021 r., w związku z upływem kadencji w dniu 19 stycznia 2021 r., powołano kolejną piętnastoosobową Radę Programową TVP S.A. Jednocześnie RMN – w związku ze śmiercią jednego z członków Rady Programowej – uzupełniła jej skład w dniu 21 sierpnia 2019 r.

W dniu 16 lutego 2017 r. Rada powołała Radę Programową Oddziału Terenowego TVP S.A. w Krakowie w pełnym piętnastoosobowym składzie na czteroletnią kadencję. Jednocześnie Rada Mediów Narodowych, w związku z rezygnacją dwóch członków Rady Programowej, uzupełniła jej skład w dniach 16 maja 2019 r. oraz 23 grudnia 2019 r. Następnie w dniu 9 marca 2021 r., w związku z upływem kadencji w dniu 16 lutego 2021 r., powołano kolejną piętnastoosobową Radę Programową.

W dniu 19 stycznia 2017 r. Rada powołała Radę Programową Polskiego Radia S.A. w pełnym piętnastoosobowym składzie na czteroletnią kadencję. Następnie w dniu 4 lutego 2021 r., w związku z upływem kadencji w dniu 19 stycznia 2021 r., powołano kolejną piętnastoosobową Radę Programową.

W dniu 16 marca 2017 r. Rada powołała Radę Programową PAP S.A. w pełnym piętnastoosobowym składzie na czteroletnią kadencję. Następnie w dniu 25 marca 2021 r., w związku z upływem kadencji w dniu 16 marca 2021 r., powołano kolejną piętnastoosobową Radę Programową.

W dniu 16 marca 2017 r. Rada Mediów Narodowych powołała Rady Programowe Radia Wrocław S.A. oraz „Radio dla Ciebie” S.A. w pełnym piętnastoosobowym składzie na czteroletnią kadencję. Następnie w dniu 25 marca 2021 r., w związku z upływem kadencji w dniu 16 marca 2021 r., powołano kolejne piętnastoosobowe Rady Programowe obydwu rozgłośni regionalnych Polskiego Radia. Jednocześnie RMN, w związku z rezygnacją dwóch członków Rady Programowej Polskiego Radia we Wrocławiu, uzupełniła jej skład w dniach 15 stycznia 2018 r. oraz 22 czerwca 2021 r. Również w przypadku Rady Programowej „Radia dla Ciebie”, w związku z rezygnacjami trzech członków, RMN uzupełniła skład Rady Programowej tej rozgłośni w dniach 31 stycznia 2019 r., 16 maja 2019 r. i 17 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 1016-1880, 3369-3376)

4. Rada – w związku z art. 28a ust. 4 ustawy o RTV – w dniu 19 stycznia 2017 r. podjęła uchwałę nr 42/2017 w sprawie wysokości diet przysługujących członkom rad programowych publicznej radiofonii i telewizji, w której ustaliła miesięczną dietę za udział w co najmniej jednym posiedzeniu rady programowej w danym miesiącu w wysokości 500 zł dla przewodniczącego oraz 338 zł dla członka rady programowej

(akta kontroli str. 1903-1905)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada powoływała rady programowe spółek medialnych w składach piętnastoosobowych na czteroletnią kadencję, podejmując w tej sprawie 322 uchwały. Rada podejmowała działania na rzecz zapewnienia funkcjonowania rad programowych publicznej radiofonii i telewizji

w pełnych składach osobowych. Ponadto Rada podjęła uchwałę w sprawie wysokości diet przysługujących członkom rad programowych publicznej radiofonii i telewizji.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

4. Realizacja pozostałych ustawowych zadań

1. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 22 uchwały dotyczące wyrażenia zgody na powołanie przez Zarząd TVP S.A. dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A.³¹ (w związku z art. 30 ust. 3 ustawy o RTV³²), w tym w I kadencji – 19 uchwał, oraz w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – trzy uchwały.

Rada, zgodnie z powyższymi uchwałami, wyrażała zgodę na powołanie dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A. wskazanych w uchwałach Zarządu TVP S.A. Nie stwierdzono odmowy udzielenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego wskazanego przez Zarząd TVP S.A.

Rada przed wyrażeniem zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego TVP S.A. przeprowadzała w trakcie posiedzenia rozmowę z kandydatem na dyrektora.

Posiedzenia Rady odbywały się terminach od 7 do 308 dni, licząc od daty pisma Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego do dnia posiedzenia Rady, na którym głosowano wyrażenie zgody i podjęto stosowną uchwałę, w tym sześć posiedzeń w terminie do 30 dni, trzy posiedzenia – do 60 dni, osiem posiedzeń – do 90 dni oraz pięć posiedzeń – powyżej 100 dni.

(akta kontroli str. 1906-2687)

2. W okresie objętym kontrolą Rada podjęła siedem uchwał dotyczących określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP w programach ogólnokrajowych dla lat 2018-2024³³ (w związku z art. 30 ust. 5 ustawy o RTV³⁴), w tym w I kadencji – pięć uchwał oraz w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – dwie uchwały.

W sprawie niepodjęcia uchwały określającej minimalny udział audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP S.A. w programach ogólnokrajowych na 2017 r. Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, stwierdził, że „*Nie jest (...) wykluczone, że zarząd TVP nie zwrócił się o taką aprobatę do Rady, bo ustalił te limity wcześniej niż została uchwalona ustawa o RMN (lipiec 2016 r.) i nim Rada powstała i podjęła działalność (sierpień 2016 r.)*”.

(akta kontroli str. 3065-3107, 3698-3707, 3728-3743)

Uchwały Rady dotyczące określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP S.A. w programach ogólnokrajowych oraz w TVP

³¹ W podziale na poszczególne oddziały terenowe liczba uchwał przedstawiała się następująco: trzy uchwały – Oddział Terenowy TVP S.A. w Opolu, po dwie uchwały – oddziały terenowe TVP S.A. w: Bydgoszczy, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Łodzi, Szczecinie oraz po jednej uchwale – oddziały terenowe TVP S.A. w: Gorzowie Wielkopolskim, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu, Rzeszowie, Warszawie i Wrocławiu.

³² Terenowym oddziałem spółki kieruje dyrektor powoływany przez zarząd spółki za zgodą Rady Mediów Narodowych.

³³ Tj. uchwały w sprawie określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały Spółki Telewizja Polska Spółka Akcyjna w programach ogólnokrajowych oraz TVP Polonia na: 2018 r. – nr 92/2017 z 22 czerwca 2017 r., 2019 r. – nr 138/2018 z 4 października 2018 r., 2020 r. – nr 192/2019 z 17 lutego 2019 r., 2021 r. – nr 214/2020 z 16 grudnia 2020 r., 2022 r. – nr 496/2021 z 27 października 2021 r., 2023 r. – nr 17/2022 z 22 listopada 2022 r., 2024 r. – nr 40/2023 z 27 listopada 2023 r.

³⁴ Rada Mediów Narodowych, na wniosek zarządu spółki, po zasięgnięciu opinii dyrektorów terenowych oddziałów, określi minimalny udział audycji tworzonych przez terenowe oddziały spółki w poszczególnych programach ogólnokrajowych

Polonia były podejmowane na wniosek Zarządu Spółki TVP S.A.³⁵ Określone w uchwałach Rady minimalne udziały audycji tworzonych przez terenowe oddziały były zgodne z wartościami wskazanymi we wnioskach TVP S.A. Uchwały określały łączną liczbę godzin audycji w danym roku dla oddziałów terenowych TVP S.A., w tym liczbę godzin w podziale na trzy programy: Program 1., Program 2. oraz TV Polonia w latach 2018-2024.

Zarząd TVP S.A., przekazując wnioski w sprawie określenia minimalnych udziałów audycji oddziałów terenowych, załączał stosowne uchwały Zarządu TVP S.A. oraz *Plan i wykonanie audycji tworzonych przez oddziały terenowe w programach ogólnokrajowych*.

Rada zwracała się do dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A. o przedstawienie opinii w sprawie minimalnego udziału audycji tworzonych przez te oddziały w programach ogólnokrajowych³⁶. Dyrektorzy oddziałów terenowych akceptowali proponowaną liczbę godzin lub wskazywali, że liczba godzin została z nimi uzgodniona³⁷.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że nie zachowała się pełna dokumentacja dotycząca opinii przekazywanych przez dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A. odnośnie minimalnego udziału audycji tworzonych przez oddziały.

W sprawie sposobu dokumentowania prac RMN Alicja Żebrowska, specjalista ds. Rady Mediów Narodowych, wskazała, że: *„W przypadku podejmowania uchwały przez Radę Mediów Narodowych w sprawie określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez oddziały terenowe spółki Telewizja Polska S.A. w programach ogólnokrajowych na prośbę przewodniczącego Rady Mediów Narodowych pracownicy sekretariatu Rady zwracali się z prośbą do dyrektorów terenowych TVP o wyrażenie opinii w sprawie proponowanych przez Zarząd Telewizji Polskiej S.A. minimalnych udziałach audycji tworzonych przez terenowe oddziały w poszczególnych programach ogólnokrajowych. Opinie z oddziałów terenowych zazwyczaj przesyłane były do sekretariatu Rady drogą elektroniczną, a następnie również drogą elektroniczną przekazywane członkom Rady Mediów Narodowych. Powyższe dokumentacja nie zachowała się w całości z uwagi na to, że skrzynki pracowników sekretariatu Rady mają określoną pojemność i co jakiś czas część wiadomości jest usuwana.”* Ponadto wskazała, że: *„Po wybuchu pandemii Covid-19 (marzec 2020 r.) większość korespondencji z oddziałami terenowymi odbywała się mailowo. Nie wszystkie maile się zachowały z uwagi na ograniczoną pojemność skrzynek pocztowych pracowników sekretariatu Rady Mediów Narodowych. Każdorazowo wnioski nadesłane przez oddziały terenowe TVP S.A. przekazywane były członkom RMN jako materiał na posiedzenie.”*.

(akta kontroli str. 2100-2198, 3182-3341, 3698-3707, 3728-3743)

3. W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada nie podejmowała uchwał dotyczących wyrażenia zgody na tworzenie przez spółki publicznej radiofonii i telewizji przedsiębiorców przewidzianych przepisami prawa (art. 32 ustawy o RTV).

W 2018 r. TVP S.A. zwróciła się do Rady o wyrażenie zgody na utworzenie fundacji mającej prowadzić działalność gospodarczą – Fundacja Telewizji Polskiej „TVP dla Rodziny”. Powyższa kwestia była czterokrotnie omawiana na posiedzeniach

³⁵ W zachowanej i przedłożonej dokumentacji brak było wniosku Zarządu TVP S.A. ws. określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP S.A. w programach ogólnokrajowych oraz w TVP Polonia na 2017 r.

³⁶ W zachowanej i przedłożonej dokumentacji znajdowały się pisma skierowane w 2017 r., 2019 r. i 2021 r. do oddziałów TVP S.A. w sprawie wyrażenia opinii.

³⁷ W zachowanej i przedłożonej dokumentacji znajdowało się 16 opinii z 2017 r., dziewięć – z 2020 r. oraz jedna – z 2021 r.

Rady³⁸, która zgłosiła uwagi do projektu statutu fundacji. Na posiedzeniu w grudniu RMN podjęła uchwałę nr 143/2018 w sprawie wskazania kandydata do Rady Fundacji „TVP dla Rodziny”, w przypadku gdyby doszło do utworzenia tej fundacji.

Ostatecznie w 2022 r. Telewizja Polska S.A. utworzyła „Fundację TVP”, w której statucie z dnia 22 kwietnia 2022 r. nie przewidziano prowadzenia przez Fundację działalności gospodarczej. W dniu 20 lipca 2022 r. na zlecenie Przewodniczącego Rady Mediów Narodowych została sporządzona *Informacja w sprawie powołania podmiotu pod nazwą „Fundacja TVP”* w przedmiocie wyjaśnienia zagadnienia dotyczącego powołania przez TVP S.A. podmiotu pod nazwą „Fundacja TVP”, bez uprzedniego uzyskania zgody Rady. W konkluzji *Informacji* wskazano, że „Skoro podmiot działający pod nazwą „Fundacja TVP” nie posiada statusu przedsiębiorcy, to tym samym nie należy do kręgu podmiotów, na utworzenie którego Telewizja Polska S.A. musiałaby uzyskać zgodę Rady Mediów Narodowych”.

(akta kontroli str. 2100-2198)

4. Zgodnie z art. 29 ust. 1b ustawy o RTV zmiana statutu spółki [publicznej radiofonii i telewizji] następuje na wniosek lub za uprzednią zgodą Rady Mediów Narodowych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o PAP zmiana statutu spółki następuje na wniosek lub za zgodą Rady Mediów Narodowych.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 35 uchwał³⁹ dotyczących wnioskowania do walnego zgromadzenia o zmianę statutów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., a także wyrażania zgody na zmiany statutów proponowane przez walne zgromadzenie, w tym dwie uchwały (w 2017 r. i 2022 r.) w sprawie wyrażenia zgody na zmianę statutu w związku z wnioskami zarządów dwóch spółek rozgłośni regionalnych Polskiego Radia S.A.

Większość podjętych przez Radę uchwał (20) dotyczyło wystąpienia do walnego zgromadzenia o zmianę statutów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej S.A., a pozostałe uchwały (15) dotyczyły wyrażenia zgody na zmianę statutów powyższych spółek.

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada wyrażała zgody na zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. m.in. dotyczące: dostosowania postanowień statutów do przepisów ustawy o RMN, wprowadzenia wspólnej, trzyletniej kadencyjności organów spółek, podwyższenia kapitału zakładowego spółek, zmiany nazwy spółki, przedłużenia terminu przedstawienia przez zarząd sprawozdania finansowego z działalności spółki.

W powyższym okresie Rada wnioskowała do walnego zgromadzenia o zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. m.in. dotyczące: wprowadzenia wymogów dla członków organów zarządzających i nadzorczych, obowiązków uzyskiwania zgód rad nadzorczych i walnych zgromadzeń na dokonanie określonych czynności, obowiązku zbywania określonych składników mienia w drodze przetargu, wprowadzenie rozwiązań umożliwiających odbywanie posiedzeń rad nadzorczych przy użyciu środków porozumiewania się na odległość oraz „doprecyzowania kompetencji kontrolnych Rady Mediów Narodowych zgodnie z art. 12 ustawy o Radzie Mediów Narodowych”.

³⁸ Posiedzenia Rady odbyły się w 2018 r. w dniach: 17 maja, 7 czerwca, 19 lipca i 13 grudnia.

³⁹ W I kadencji – 34 uchwały oraz w II kadencji (do 30 czerwca 2024 r.) – jedną uchwałę. W ramach 35 uchwał: cztery dotyczyły Telewizji Polskiej S.A., pięć – Polskiego Radia S.A., cztery – PAP S.A., 21 – spółek regionalnej radiofonii, jedna – wszystkich spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A.

Kwestia powyższych kompetencji Rady wskazywana była również w piśmie Przewodniczącego Rady z dnia 15 stycznia 2020 r. do Pawła Lewandowskiego, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, stanowiącym odpowiedź na pismo z dnia 9 sierpnia 2019 r. i 2 stycznia 2020 r. w sprawie zmian w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., które nie uwzględniały części postulatów RMN dotyczących wnioskowanych do walnego zgromadzenia przez Radę zmian w statutach tych spółek.

Dodatkowo Rada na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2023 r. podjęła uchwałę nr 37/2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie zmian w statutach jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. Zmiany dotyczyły wprowadzenia do statutowych postanowień, że w razie otwarcia likwidacji likwidatorami są wszyscy członkowie zarządu oraz kierownik komórki organizacyjnej danej spółki zajmującej się obsługą prawną, a do składania oświadczeń w imieniu spółki wymagane jest współdziałanie dwóch likwidatorów, w tym jednego członka zarządu. Z wnioskiem o wyrażenie zgody zwrócił się Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 23 listopada 2023 r. W trakcie posiedzenia Rady zwracano uwagę, że członkowie Rady nie mogli przygotować się do dyskusji oraz proponowana zmiana uszczupla kompetencje właścicielskie.⁴⁰

Kwestie dotyczące terminów zwoływania posiedzeń Rady opisano w pkt 4. na str. 13 Wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 2244-3064, 3344-3357)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2016-2024 (I półrocze) b. Przewodniczący Rady zwołał 13 posiedzeń Rady w terminie powyżej 60 dni od daty pisma Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego, w tym pięciu posiedzeń w terminie powyżej 100 dni, co – w ocenie NIK – było działaniem nierzetelnym.

Krzysztof Czabański, b. Przewodniczący RMN, wyjaśnił, że „Nie było określonych prawem wymogów czasowych do wyrażenia zgody przez RMN. Procedowano wnioski zarządu TVP w miarę kolejności rozpatrywania różnych spraw przez RMN i w miarę możliwości organizacyjnych oraz czasowych członków RMN i samych kandydatów zgłaszanych przez zarząd TVP. Kandydaci przygotowywali i przedstawiali na posiedzeniach RMN plany rozwoju ośrodków terenowych. Zwrócę jeszcze uwagę, że terminy rozstrzygnięć wniosków TVP przez RMN nie miały wpływu na funkcjonowanie ośrodków terenowych, ponieważ kandydaci przedstawieni Radzie przez TVP pełnili już funkcje p.o. dyrektorów ośrodków terenowych od momentu powołania ich przez zarząd TVP do kierowania ośrodkami terenowymi”.

Nie kwestionując powyższych wyjaśnień, NIK wskazuje, że – pomimo braku „określonych prawem wymogów czasowych do wyrażenia zgody przez RMN” – to na Przewodniczącym Rady spoczywał obowiązek takiej organizacji prac Rady, aby sprawnie realizowała swoje zadania. Zwoływanie posiedzeń Rady z tak znacznym odstępem czasowym, liczonym od daty pisma Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego do dnia posiedzenia, było – w ocenie NIK – działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 2199-2687, 3698-3700, 3728-3743)

⁴⁰ Powyższe uwagi zgłosił Robert Kwiatkowski na posiedzeniu Rady w dniu 27 listopada 2023 r. (Protokół nr 15/2023).

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016-2024 (I półrocze) Rada podjęła 22 uchwały dotyczące wyrażenia zgody na powoływanie przez Zarząd TVP S.A. dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A. Jednakże NIK wskazuje, że b. Przewodniczący Rady zwołał 13 posiedzeń Rady w terminie powyżej 60 dni od daty pisma Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektora oddziału terenowego, w tym pięciu posiedzeń w terminie powyżej 100 dni, co – w ocenie NIK – było działaniem nierzetelnym. Ponadto w okresie objętym kontrolą Rada podjęła siedem uchwał dotyczących określenia minimalnego udziału audycji tworzonych przez terenowe oddziały TVP w programach ogólnokrajowych oraz 35 uchwał dotyczących wnioskowania do walnego zgromadzenia o zmianę statutów spółek medialnych, a także wyrażania zgody na zmiany statutów proponowane przez walne zgromadzenie.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność umożliwiania członkom Rady właściwe przygotowanie się do posiedzeń Rady, w szczególności w tak istotnych sprawach jak zmiany w składach zarządów i rad nadzorczych oraz zmiany w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A. poprzez zawiadamianie członków Rady o posiedzeniu i porządku obrad w siedmiodniowych terminach, a ewentualne skracanie tego terminu ograniczyć do przypadków zaistnienia rzeczywiście ważnych powodów, o których członkowie Rady powinni być poinformowani. Powyższe odnosi się również do sytuacji zmiany porządku obrad we wspomnianych sprawach.

Wnioski

1. Ustalenie w ramach wewnętrznych regulacji dotyczących funkcjonowania Rady:
 - a. szczegółowych zasad oraz procedur dotyczących zgłaszania przez członków Rady kandydatów na członków organów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz PAP S.A., ich powoływania oraz odwoływania,
 - b. sposobu weryfikacji spełniania przez kandydatów na członków rad nadzorczych ww. spółek wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa.
2. Zwoływanie posiedzeń Rady w terminach umożliwiających sprawne rozpatrywanie wniosków Zarządu TVP S.A. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie dyrektorów oddziałów terenowych TVP S.A.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 24 lutego 2025 r.

Kontrolerzy
(za zespół kontrolny)

Piotr Prokopczyk
Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego
p.o. Dyrektor
Sławomir Żyła

/podpisano elektronicznie/